

ASIA Päätös pilaantuneen maa-alueen puhdistamista koskevan ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta.

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 136 §

ILMOITUKSEN TEKIJÄ JA KIINTEISTÖJEN OMISTAJA

Asiamies

Öljyalan Palvelukeskus Oy, JASKA-hanke 86170-2-80207
Asiamies Sanna Pyysing
Pöyry Finland Oy
puh. 041 437 1776
Valtakatu 25
53100 Lappeenranta

Kiinteistön omistaja

Jaana ja Tuomas Myllymäki
Petäjäsojantie 139
86170 Yppäri, Pyhäjoki
puh. 040 251 6132

PUHDISTETTAVA ALUE, SEN SIJAINTI JA KÄYTTÖTARKOITUS

Kohde sijaitsee Pyhäjoen kunnassa, käyntiosoitteessa Petäjäsojantie 141. Kohteen kiinteistörekisteritunnukset ovat 625-406-8-21 (HONKALA) ja 625-406-20-51 (Nikki). Kiinteistöllä (HONKALA) on ollut varastokäytössä huonokuntoinen myymälärakennus. Rakennus on purettu alkuvuodesta 2015. Purettuun rakennuksen tilalle on suunnitteilla rakentaa autotalli. Lähimmät naapuruston asuin talot sijaitsevat noin 15 metrin etäisyydellä.

Kohdealue sijaitsee asuinalueeksi kaavoitetulla alueella (Yppärin osayleiskaava-alue). Kohde kunnostetaan Öljysuojarahaston JASKA-hankkeena, kohdenumero 86170-2-80207.

PILAANTUMISTA KOKEVAT TIEDOT

Pilaantumista aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Kiinteistöllä on ollut päivittäistavarakauppa, jonka yhteydessä on ollut polttoaineenjakehua vuosina 1962-1979. Toiminnanharjoittajana on ollut Tmi J.A. Nikki. Kauppatoiminta jatkui kiinteistöllä jakelutoiminnan päättymisen jälkeen. Päivittäistavarakaupassa myytiin myös lannoitteita ja erilaisia peltomyrkkyyä.

Jakelutoiminnan aikana polttoaineenjakehusäiliöt ovat sijainneet neljällä eri paikalla: pohjoisen naapurikiinteistön (625-403-3-16) alueella kahdessa eri paikassa,

myymälä rakennuksen itäpuolella kiinteistön 626-406-20-51 (Nikki) rajalla sekä Vt8-tien reunalla (Kokkola-Oulu maantie 625-895-0-8).

Polttoaineenjakeleuun liittyviä maanpäällisiä säiliöitä (1500–4000 l) on kohdealueella ollut enimmillään neljä. Jakelusäiliöissä varastoitiin bensiiniä ja dieseliä/polttoöljyä. Lisäksi kohteessa varastoitiin valopetrolia 1960-luvulla. Viimeinen jakelusäiliö poistettiin tontilta 1980-luvulla.

Kiinteistöllä sijaitsee edelleen vanha lämmitysöljysäiliö (600 l) kaupparakennuksen kellarissa. Lisäksi pohjoisen naapurikiinteistön (625-403-3-16) alueella on sijainnut kanalarakennuksen maanalainen, noin 3000 litran lämmitysöljysäiliö.

Jakelutoiminnan päätyttyä jakelualueella ei tiettävästi ole suoritettu maan kunnostustoimenpiteitä. Tiedossa ei ole tapahtuneita öljyvahinkoja tai että kohteen naapurissa olisi harjoitettu polttonesteiden jakelutoimintaa.

Pilaantumista aiheuttavat aineet ja niiden määrät

Tutkimusalue oli kooltaan noin 300 m². Maaperätutkimusten perusteella kohdealueella ylittyi VNa (214/2007) alemmat ohjearvot kahdessa tutkimuspisteessä keskitysleiden ja yhdessä pisteessä raskaiden jakeiden osalta.

Pilaantuneet maa-ainekset sijaitsevat entisen säiliö- ja jakelualueen maaperässä noin 1-3 metrin syvyydellä maanpinnasta. Öljyhiilivedyillä pilaantuneen alueen pinta-alaksi arvioidaan pisteiden NP3 ja NP14 alueella noin 50 m², jossa pilaantuneeksi luokiteltavia maa-aineksia arvioidaan olevan n. 50 m³-ktr. Maa-aineksissa arvioidaan olevan noin 51 kg öljyä. Lähimpään asuttuun rakennukseen on etäisyyttä n. 6 metriä.

Kunnallinen vesijohto läheiselle naapurikiinteistölle kulkee piha-alueella pilaantuneeksi arvioidun alueen läpi. Vesijohtoputken lisäksi pilaantuneella alueella on kaivo ja jätevesiputkikaivantoja. Haitta-aineita on mahdollisesti levinnyt putkikaivantoja pitkin.

MAAPERÄ-, POHJA- JA PINTAVESITIEDOT

Maa- ja kallioperä

Kohde sijaitsee entisellä peltoalueella. Kiinteistöä rakennettaessa 1960-luvulla on paikalle ajettu täyttömaita. Kiinteistön pintamateriaalina on sora. Tutkimusten perusteella kohteen perusmaa on hiekkaa/silttistä hiekka. Tutkimusalueen täyttökerroksen (humusta/multaa, hiekkaa ja soraa) paksuus oli pääosin alle 1,0 m. Maaperä oli monin paikoin kivistä syvyysvälillä 2-4 m maanpinnasta. Kallion pintaa ei maaperätutkimusten yhteydessä varmennettu.

Pohja- ja orsivesi

Pilaantunut alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, eikä lähialueella tiettävästi ole kunnallisia vedenottoja. Kiinteistöllä on putkikaivo, joka ei ole ollut käytössä 40–50 vuoteen. Putkikaivo on lukittu eikä siitä ollut mahdollisuutta ottaa vesinäytettä tai mitata korkeutta. Naapurissa on lisäksi vanha avokaivo, josta ei oteta talousvettä. Tutkimusten perusteella pohjavesi on alueella todennäköisesti 2-3 metrin syvyydellä.

Pintavedet

Kohdetta lähinnä oleva vesistö on sen länsipuolella n. 250 m:n päässä sijaitseva Yppärinjoki. Kohdekiinteistön rajalla kulkee oja, joka laskee Yppärinjokeen.

PUHDISTUKSEN YLEISSUUNNITELMA

Vuoden 2013 tutkimukset

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy suoritti Öljyalan Palvelukeskus Oy:n / JASKA-hankkeen toimeksiannosta kohteessa maaperän pilaantuneisuuden perustutkimukseen liittyvät maastotyöt 23.–24.10.2013.

Tutkimuspisteet sijoitettiin historiatietojen perusteella ja niitä täydennettiin lisätutkimuspisteillä. Maanäytteet suoritettiin keskiraskaalla porakonekalustolla 21 tutkimuspisteestä. Näytteitä otettiin 1 m:n paksuisina kerroksina putkinäytteenottomella ämpäriin. Kaikista 79 maanäytteestä mitattiin haihtuvat hiilivedyt PID-mittarilla. Kymmenestä maanäytteestä analysoitiin laboratoriossa kevyiden (C₅-C₁₀), keskiraskaiden (C₁₀-C₂₁) ja raskaiden (C₂₁-C₄₀) öljyhiilivetyjakeiden sekä BTEX-yhdisteiden (bentseeni, tolueni, etyylibentseeni, ksyleenit), ETBE:n, MTBE:n, TAME:n ja TAE:n pitoisuudet. Yhdestä maanäytteestä tehtiin hiilivetyfraktiointi (alifaattiset ja aromaattiset hiilivedyt), raekokomääritys ja TOC-analyysi. Taulukossa 1 on esitetty maanäytteiden laboratorioanalyysien korkeimmat pitoisuudet.

Taulukko 1. Maanäytteiden laboratorioanalyysien korkeimmat pitoisuudet

Aine	Maanperän näytepiste	Syvyys (m)	Laboratorioanalyysin pitoisuus (mg/kg)	Pitoisuuden ohjearvo luokitus
Keskitysleet (C ₁₀ -C ₂₁)	NP3 (piha-alue)	1,0–2,0	450	VNa (214/2007) alemman ohjearvon ylitys
Öljyjakeiden kokonaispitoisuus (>C ₁₀ -C ₄₀)	NP3 (piha-alue)	1,0–2,0	490	VNa (214/2007) kynnysarvon ylitys
Raskaat jakeet (>C ₂₁ -C ₄₀)	NP6 (tiealue)	3,0–4,0	750	VNa (214/2007) alemman ohjearvon ylitys
Öljyjakeiden kokonaispitoisuus (>C ₁₀ -C ₄₀)	NP6 (tiealue)	3,0–4,0	840	VNa (214/2007) kynnysarvon ylitys
Keskitysleet (C ₁₀ -C ₂₁)	NP14 (piha-alue)	1,0–2,0	830	VNa (214/2007) alemman ohjearvon ylitys
Öljyjakeiden kokonaispitoisuus (>C ₁₀ -C ₄₀)	NP14 (piha-alue)	1,0–2,0	860	VNa (214/2007) kynnysarvon ylitys

Kaikkien muiden laboratoriossa analysoitujen haitta-aineiden pitoisuudet jäivät alle kynnysarvon.

Lisäksi tutkimuksen yhteydessä otettiin yksi vesinäyte. Vesinäyte otettiin ulkona olevasta itänaapurikiinteistön seinässä olevasta hanasta. Kiinteistöllä muovinen DN40 vesijohto kulkee pilaantuneeksi arvioidun alueen läpi. Vesinäytteestä analysoitiin öljyhiilivetyjakeet, BTEX-yhdisteet, ETBE, MTBE, TAME, 1,2-dikloorietaani ja 1,2 dibromietaani. Vesinäytteen laboratorioanalyyssissä ei todettu kohonneita pitoisuuksia mistään tutkitusta haitta-aineesta.

Kunnostustavoitteet

Maaperän kunnostuksen tavoitteeksi esitetään maaperän haitta-ainepitoisuuksien alentamista siten, että päättäneestä polttoaineenjakeelutoiminnasta aiheutuneesta maaperän pilaantuneisuudesta johtuvia ympäristö- tai terveyshaittoja ei kunnostustyön jälkeen esiinny. Tutkimuspisteet NP3 ja NP14 sijaitsevat pihalualueella, missä voidaan pitää kunnostuksen tavoitepitoisuuksina VNa (214/2007) alempia ohjearvoja. Tutkimuspiste NP6 sijaitsee tiealueella, kevyen liikenteen väylällä. Tiealueella kunnostustavoitteena voidaan pitää VNa (214/2007) ylempiä ohjearvoja, jolloin tutkimuspisteen NP6 kohdalla kunnostustarvetta tässä kohtaa ei ole.

Tarkemman riskitarkastelun tekoa ja kohdekohtaisten viitearvojen määrittämistä ei katsota tarpeelliseksi tässä vaiheessa, koska pilaantuneet alueet ovat arvioiden enimmilläänkin suhteellisen pienialaisia ja ne voidaan esteettä kunnostaa kohtuullisin kustannuksin.

Mikäli numeerisiin tavoitepitoisuuksiin ei joltakin osin kohtuudella päästä, tarkastellaan jatkotoimenpiteitä erikseen laadittavan riskinarvion perusteella. Yhtenä vaihtoehtona voi olla kunnostuksen jatkaminen in-situ kunnostuksena, erityisesti jos haitta-aineet ovat kulkeutuneet talousvesikaivantoon. Tilanne tarkastetaan kaivutöiden yhteydessä. Maaperän kunnostaminen vähentää pilaantuneisuuden leviämistä myös sade- ja suotoveden välityksellä. Tavoitetasot on esitetty taulukossa 2. Mikäli kunnostustöiden aikana havaitaan sellaisia haitta-aineita, joita ei ole aiempien tutkimusten yhteydessä todettu, esitetään myös em. haitta-aineiden osalta kunnostuksen tavoitetasoksi alempia ohjearvoapitoisuuksia.

Taulukko 2. Öljyhiilivetyjen, MTBE:n ja TAME:n summapitoisuudet, bentseenin ja TEX-yhdisteiden kynnysarvot sekä alemmat ja ylempät ohjearvot

Yhdiste	Kynnysarvo (mg/kg)	Alempi ohjearvo (mg/kg)	Ylempi ohjearvo (mg/kg)
Bensiini (C ₁₀ -C ₂₁)		100	500
Keskitisleet (>C ₁₀ -C ₂₁)		300	1000
Raskaat jakeet (>C ₂₁ -C ₄₀)		600	2000
Öljyjakeiden kokonaispitoisuus (>C ₁₀ -C ₄₀)	300		

MTBE+TAME	0,1	5	50
Bentseeni	0,02	0,2	1
Tolueneeni		5	25
Etyylibentseeni		10	50
Ksyleenit summapitoisuus		10	50
TEX-yhdisteet summapitoisuus	1		

Kunnostusmenetelmä ja menetelmän ympäristövaikutukset

Kohteen maaperän laadun, maaperää pilaavien haitta-aineiden koostumuksen ja pilaantumisen arvioitu enimmäislaajuus huomioiden kustannustehokkain kunnostusmenetelmä on massanvaihto, jossa pilaantuneet maa-ainekset poistetaan ja kaivannot täytetään pilaantumattomilla maa-aineksilla. Kohteesta poistetaan kaivamalla öljyhiilivedyillä pilaantunut maa-aines tavoitetasoon. Kaivamalla myös poistetaan mahdollisesti maasta todettavat jakelutoimintaan liittyvät muut rakenteet.

Jätteiden käsittely ja maa-aineksen hyödyntäminen

Kaivetut pilaantuneet maa-ainekset kuljetetaan kuormat peitettynä ao. luvan omaavalle vastaanottajalle käsiteltäväksi ja loppusijoitettavaksi. Pilaantuneet maat pyritään suoraan lastaamaan auton lavalle ilman välivarastointia.

Vesien käsittelyssä mahdollisesti syntyvä öljypitoinen sakka toimitetaan valvojan määräämään luvanvaraiseen vastaanottoaikaan.

Kaivutyössä tavattavat mahdolliset poistettavat jakelutoimintaan liittyvät rakenteet kuljetetaan luvan ko. jätteen käsittelyyn omaaviin käsittelypaikkoihin. Muut betoni-ym. rakenteet ja jätteet, jotka eivät liity jakelutoimintaan, voidaan poistaa Öljyalan palvelukeskuksen JASKA-rahoituksella pienessä määrin vain mikäli ne estävät polttoainepilaantuneisuuden kunnostamista tai lopetettuun jakelutoimintaan liittyvien rakenteiden poistamista. Syöttö- ja ilmaputket poistetaan maanpäällisiltä osin ja kaivujen alueelta myös maanalaisilta osin. Maahan mahdollisesti jäävät putket tyhjennetään ja puhdistetaan puhaltamalla tai imemällä.

Pilaantuneen maan mahdollisia vastaanottoaikoja tässä kohteessa ovat esimerkiksi Oulun Jätehuolto tai Ekokem Oy Kokkola. Vastaanottoaikat valitaan valvojan toimesta kustannusperustein ennen työn aloitusta ja ilmoitetaan valvovalle viranomaiselle ennen kuljetusten aloittamista.

Kaivannot täytetään pilaantumattomilla muualta tuoduilta tai kohteesta kaivetuilta alle haitta-aineiden tavoitetasojen olevilla, tiivistyskelpoisilla maa-aineksilla. Kaivantojen täyttöihin mahdollisesti rakenteellisesti soveltumattomat maamassat kuljetetaan valvojan osoittamalle luvanvaraiselle maankaatopaikalle.

Vesien käsittely

Työn yhteydessä ei ole odotettavissa suurta haittaa kaivantoon kertyvistä vesistä, mutta on kuitenkin varauduttava kaivantoon kertyvien öljyisten vesien käsittelyyn. Kaivanto ulottuu arvioidulta 2 m syvyyteen. Paikalle tuotavien vedenkäsittelylaitteistojen käyttöönotto vie aikaa, mikä saattaa viivyttää kaivutyötä. Tästä johtuen vedenkäsittelylaitteistot tulee urakoitsijan varata nopeasti saataville.

Öljyllä pilaantunut vesi poistetaan kaivannoista pumpaamalla se öljynerottimen ja tarvittaessa aktiivihillisuodattimen kautta maastoon tai viemäriin. Esiintyvän vesimäärän ollessa vähäinen poistetaan se kaivinkoneella kaivettavan maan mukana.

Valvoja määrää tarvittaessa kunnostukselle haitallisen öljyisen veden poiston tehtäväksi tilanteen mukaan kustannustehokkaalla tavalla ja sopii menettelystä ympäristöviranomaisen kanssa.

Työn valvonta ja aikataulu

Kaivutyötä ohjaa kenttävalvoja ennakkotutkimusten ja – tietojen, kunnostussuunnitelman sekä Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupapäätöksen mukaisesti. Kunnostuksen ympäristötekniikan valvoja ohjaa kaivutyötä ja maa-ainesten lajittelua työnaikaisella näytteenotolla sekä kenttäanalyysillä ja –havainnoilla.

Kenttävalvoja seuraa koko työn ajan työmaalta mahdollisesti löytyviä uusia haitta-aineita, rakenteita tai muuta normaalista poikkeavaa.

Kunnostustyön pyritään toteuttamaan kesällä 2015. Kunnostuksen kestoksi on arvioitu noin 2-3 työpäivää.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoituksen vireille tulo

Ilmoitus on jätetty Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle 2.4.2015.

Tiedottaminen

Kunnostamisesta tiedottamista ei ole nähty tarpeelliseksi.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen esitetyn ilmoituksen mukaisesti seuraavin määräyksin:

Kunnostustavoite

1. Kunnostusmenetelmänä voidaan käyttää ilmoituksessa esitettyä massanvaihtoa piha-alueella. Kunnostustavoitteena on piha-alueella maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset alemmat ohjearvot alittava taso.

Asetuksen mukaiset ja kunnostuksessa huomioitavat maaperän haitta-aineiden alemmat ohjearvot:

Öljyhiilivetyjakeet ja oksygenaatit:

Bensiinijakeet (C ₅ -C ₁₀)	100 mg/kg
Keskitisleet (>C ₁₀ -C ₂₁)	300 mg/kg
Raskaat öljyjakeet (C ₂₁ -C ₄₀)	600 mg/kg
MTBE-TAME	5 mg/kg

Aromaattiset hiilivedyt

Bentseeni	0,2 mg/kg
Tolueeni	5 mg/kg
Etyylibentseeni	10 mg/kg
Ksyleenit	10 mg/kg

Mikäli kohteen maaperässä tai maa-aineksissa ilmenee muita haitta-aineita kun mitä edellä on mainittu tai tutkimuksissa todettu, on maaperän puhdistusvaatimuksen raja-arvotasoina VNa 214/2007 kynnysarvotasot.

2. Mikäli maaperän kunnostustavoitteita ei saavuteta, on ilmoituksen tekijän esitettävä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle hyväksyttäväksi riskinarviointi raja-arvojen ylittävien jäännöspitoisuuksien mahdollisista vaikutuksista ympäristölle ja terveydelle sekä mahdollisten jatkotoimenpiteiden ja/tai tarkkailun tarve. Riskinarvioinnin tulee olla VNa (214/2007) sekä Ympäristöhallinnon ohjeiden 6/2014 mukainen riskinarviointi.

Riskinarvio ja jatkotoimenpidesuunnitelma on toimitettava hyväksyttäväksi Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tiedoksi Pyhäjoen ympäristönsuojelusihteerille.

Jätteiden käsittely ja maa-aineksen hyödyntäminen

3. Kaivettuja, pilaantuneita maa-aineksia tai muuta jätettä ei saa hylätä, eikä käsitellä hallitsemattomasti. Maa-aineksen haitta-ainepitoisuuden selvittämiseksi, näytteitä on otettava siten, että eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet on edustavasti selvitetty. Pilaantuneet maa-ainekset ja alueelta kaivetut jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristösuojelulain mukaisessa luvassa on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto.
4. Kuljetettaessa sekä kaivettaessa pilaantuneita maita on huolehdittava, että maa-aines ei aiheuta ympäristön pilaantumisen vaaraa. Maa-aineksen pölyäminen on kuormauksessa ja kuljetuksessa estettävä. Tarvittaessa kuormat on kasteltava tai peitettävä pressuilla. Pilaantuneen maa-aineksen haltijan velvollisuus on laatia siirtoasiakirja, joka kulkee jätteen siirron mukana ja luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä allekirjoittamansa siirtoasiakirja tai sen jäljennös 3 vuoden ajan allekirjoituksesta.

Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille toiminnanharjoittajalle.

5. Jos kaivutyön yhteydessä joudutaan poistamaan määräyksen 1.alittavia maa-aineksia, voidaan näitä hyödyntää kaivantojen täytöissä. Täyttöön

hyödynnettävät maa-ainekset ja pilaantuneet maa-ainekset tulee läjittää erilleen toisistaan.

Mikäli sellaisia pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) alemmat ohjeavot joudutaan pakottavasta syystä lyhytaikaisesti varastoimaan kunnostustyömaalla, on maamassat peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi sekä varastoitava tiiviillä alustalla. Pilaantuneen ja kaivetun maa-aineksen varastoiminen alueella ei saa aiheuttaa lisäpilaantumista, eikä ympäristön roskaantumista.

Kunnostuksen valvonta ja tiedottaminen

6. Kunnostustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän kunnostukseen, näytteenottoon ja kunnostustöiden valvontaan. Valvojan yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Pyhäjoen ympäristönsuojelusihteerille. Valvojan tulee laatia kunnostustyöstä pöytäkirja/työmaapäiväkirja, johon kirjataan mm. urakoitsijan yhteystiedot, työturvallisuusasiat, tehdyt toimenpiteet ja kunnostuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Pöytäkirjaa tulee täydentää ja ylläpitää kunnostustyön aikana. Pöytäkirja on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan ja se on pyynnöstä esitettävä valvontaviranomaiselle.
7. Määräyksen 1 tarkoittamat puhdistustasot on varmennettava riittävillä kenttä- ja laboratorionäytteillä. Kenttätesti tulosten varmistamiseksi tulee riittävä määrä (vähintään 20 %) jäännöspitoisuusnäytteistä analysoida laboratoriossa. Analysointi tulee tapahtua akkreditoitussa laboratoriossa.
8. Kunnostuksen alkamisesta on ilmoitettava kahta viikkoa ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Pyhäjoen ympäristönsuojelusihteerille, kiinteistön omistajalle ja tarvittaessa myös lähinaapureille. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista (esimerkiksi kunnostustyön suunnitelmasta poikkeaminen) ja päästöistä on viipymättä ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Pyhäjoen ympäristönsuojelusihteerille. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on jo aiheutunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi. Jos poikkeuksellisesta tilanteesta voi aiheutua välitön onnettomuusriski, tapauksesta on ilmoitettava viivytyksettä myös alueelliselle pelastuslaitokselle.
9. Kunnostustyötä ei saa aloittaa 45 päivän sisällä siitä kun ilmoitus on tullut vireille Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen.

Tarkkailu ja raportointi

10. Mikäli massanvaihtokaivantoihin kertyy vettä, on sen sisältämät haitalliset aineet selvitettävä. Tarvittaessa pilaantunut vesi tulee toimittaa käsiteltäväksi luvan omaavaan laitokseen tai käsitellä muulla valvontaviranomaisen

hyväksymällä tavalla. Jätevesiviemäriin johdettaessa tulee asia sopia viemärlaitoksen kanssa. I-luokan öljynerottimen kautta avo-ojaan johdetun veden laatua on tarkkailtava öljynerottimen poistoputkesta. Avo-ojaan johdettavan veden kokonaishiilivetypitoisuus saa olla korkeintaan 5 mg/l.

Vesinäytetulosten valmistuttua tulee ne toimittaa Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Pyhäjoen ympäristönsuojelusihteerille.

11. Kunnostustyöstä on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Öljyalan Palvelukeskus Oy:lle ja Pyhäjoen ympäristönsuojelusihteerille viimeistään kolmen kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportti tulee laatia Ympäristöopas 2010, Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen loppuraportti-ohjeen mukaisesti.

Loppuraportista tulee lisäksi tehdä tiivistelmä julkishallinnon sähköistä lomakepalvelua käyttäen (www.suomi.fi, Pilaantuneen maaperän puhdistamisen loppuraporttitiivistelmä YM027), tiivistelmä on myös liitettävä loppuraporttiin.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Ympäristösuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntäminen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle, jos puhdistaminen ei 4 luvun nojalla edellytä ympäristölupaa.

Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta.

Perustelut kunnostusta koskeville määräyksille

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnyсарvot, alemmat ohjeарvot ja ylemmät ohjeарvot, joita käytetään apuna maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnyсарvon, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jollei arvioinnista muuta johdu: 1) alueella, jota käytetään teollisuus-, varasto- tai liikennealueena taikka muuna vastaavana alueena, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn ylemmän ohjeарvon; 2) muulla kuin 1 kohdassa tarkoitettulla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn alemman ohjeарvon.

Kunnostuksesta vastaavan tahon mukaan kohdekiinteistöt sijaitsevat asuinalueeksi kaavoitetulla alueella. Maaperän kunnostuksen tavoitetasona esitetään Valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisia alempia ohjeарvoja piha-alueella.

Tiealueella ja sen reunamilla ei ole kunnostustarvetta, tiealueella tavoitepitoisuuksina esitetään ylempiä ohjearvoja.

Ilmoituksessa esitettyä kunnostustavoite on hyväksytty. Kunnostustavoitteen on katsottu olevan riittävä ympäristöolosuhteet sekä alueen maankäyttö huomioon ottaen. Mikäli alueella todetaan muita kuin tutkimuksissa todettuja haitta-aineita, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava näiden haitta-aineiden osalta valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisesti. (Määräys 1.)

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus voi hyväksyä poikkeamisen edellä asetetusta kunnostustavoitteesta, mikäli riskinarvioinnin ja jatkotoimenpidesuunnitelman perusteella voidaan luotettavasti osoittaa, että alueesta ei pitkänkään ajan kuluessa aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle eikä haitta-aineiden leviämistä pääse tapahtumaan. (Määräys 2.)

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnossa sovelletaan varovaisuus- ja huolellisuusperiaatetta. Jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa siinä laajuudessa, kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi taikka jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Pilaantumisen ehkäisemiseksi on perusteltua viedä poistettavat maa-ainekset ja alueella muut mahdollisesti olevat jätteet sellaiseen käsittelypaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisiä jätteitä. Maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien selvittämällä voidaan todeta, erotella ja luokitella toisistaan pilaantuneet ja pilaantumattomat maa-ainekset. Jätettä saa luovuttaa vain jätelain 29 §:n tarkoittamalle luvalliselle jätteen vastaanottajalle. (Määräys 3.)

Pilaantuneiden maamassojen käsittelystä, välivarastoinnista, kuormauksesta ja kuljetuksesta on tarpeen antaa määräykset, ettei kunnostustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveysthaittaa.

Jätelain 121 § mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja mm. pilaantuneesta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljettajasta. Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille kuljettajalle. (Määräys 4.)

Kestävän kunnostuksen ympäristötekijät, sosiaaliset tekijät ja taloudelliset tekijät huomioon ottaen, voidaan kaivannossa tavoitetason alittavia maa-aineksia.

Mikäli pilaantuneita massoja joudutaan välivarastoimaan alueella, lisäpilaantumisen estämiseksi varastointiajan tulee olla lyhyt ja maaperän puhtaus varastoinnin jälkeen on syytä varmistaa. Pilaantuneiden massojen peittämisellä estetään lisäpilaantuminen kiinteistöllä. (Määräys 5.)

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että kunnostus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa. Määräyksessä mainittujen tietojen dokumentointi on tarpeen kunnostustyön asianmukaisen toteutumisen, valvonnan ja tiedonkulun vuoksi. (Määräys 6.)

Massavaihdon yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestein pilaantuneisuuden rajaamiseksi. Alueen rajaus on varmistettava

laboratorioanalyyseillä. Laboratorioanalyyseillä tarkistetaan kenttämittausten oikeellisuus ja varmennetaan kunnostustavoitteiden toteutuminen. (Määräys 7.)

Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille ja alueen omistajalle toimitetaan tieto kunnostustöiden suunnitellusta ajankohdasta ennen töiden aloittamista. Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty toiminnan valvontaa varten. Määräys pilaantumisen torjuntavelvollisuudesta on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi. (Määräys 8. ja 9.)

Haittojen ja riskien määrittämisessä näytteenotto kohdistetaan ensisijaisesti niille kohteen osa-alueille, joiden kautta haitta-aineiden kulkeutuminen tai niille altistuminen on mahdollista. Koska pohjaveden pinta on pilaantuneeksi todetussa kerroksessa, voidaan edustavalla näytteenotolla arvioida pohjaveden kunnostamisen tarpeellisuutta, tarkkailua sekä pilaantuneen alueen laajuutta. (Määräys 10.)

Loppuraportin perusteella arvioidaan kunnostuksen lopputuloksen hyväksyttävyyttä sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet sekä jälkiseurantarve. Loppuraportin laadun varmistamiseksi päätöksessä on tarpeen antaa vaatimuksen raportin sisällöstä. (Määräys 11.)

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16 §, 17 §, 84 §, 85 §, 133 §, 136 §, 190§, 191 §, 205 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24§, 25 § 26 §

Jätelaki (646/2011) 5 §, 8 §, 12 §, 13 §, 15 §, 29 §, 31 §, 121 §, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 3 §, 4§ 7 §, 11 §, 24 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2015 (1397/2014)

MAKSU JA SEN PERUSTELUT

Maksu 1320 €

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2015 ja sen sen liitteenä olevan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta terhtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 55 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän päätöksen käsittelyyn kuluin 24 tuntia.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös hakijalle (Öljyalan Palvelukeskus Oy)

Jäljennös maksutta:

Kiinteistön omistajille

Pyhäjoen kunta, ympäristösihteeri Vesa Ojanperälle (s-posti)

Suomen ympäristökeskukselle (s-posti)

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tiedottaa tästä päätöksestä kuuluttamalla Pyhäjoen kunnan ilmoitustaululla ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 § mukaisesti.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen 18.5.2015 mennessä.

Ympäristönsuojelulain 191 §:n mukaan valitusoikeus on:

- 1) asianosaisella
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.
- 6) Saamelaiskäräjillä sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 7) kolttien kyläkokouksella sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa kolttalaisissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja.

Valtion valvontaviranomaisella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristönsuojeluedun valvomiseksi tai muusta perustellusta syystä sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen

Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristönsuojeluyksikön päällikkö

Juhani Kaakinen

Tarkastaja

Henna-Mari Alavuokila

Liite Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitusaika on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä. Valitusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Postitse kirjeellä toimitettu päätös katsotaan tiedoksisaaduksi seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, ellei muuta näytetä. Viranomaiselle päätöksen katsotaan tulleen tiedoksi saantipäivänä. Postitse saantitodistusta vastaan toimitetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus. Milloin kyseessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Vastaanottajalle tai tämän edustajalle henkilökohtaisesti luovutetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottamisesta laadittu tiedoksisaantitodistus.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmiä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmiä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelmiä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan päättyessä klo 16.15.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1058/2013) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 97 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

postiosoite: PL 204, 65101 VAASA
käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 65100 VAASA
aukioloaika: 8.00 - 16.15
puhelin: 029 56 42611
telekopio: 029 56 42760
sähköposti: vaasa_hao@oikeus.fi
Internet-osoite: www.oikeus.fi/hao/vaasa

